

השתלטות הפרטה

המחקר המרעיש, הזעם וההתנצלות

הפגנת שהמיל תדי ביץ נבללת במחקר שהגיש ב-1998 תחת השם "יציאת ערבים מבפנים בפרמל הדרומי ב-1948" - מחקר שזיבה אותו בביזון 97 (מעולה).

בעמוד 88 של העבודה, שהוגשה במסגרת לימודי התואר השני באוניברסיטת חיפה, כתב כץ: "לילה שבין 22.5.1948 ל-23 ובבוקר שלמחרתו תקף גרוד 33 של חטיבת 'אלכסנדרוני', בסיוע מחלקה מן הגרוד הנייד של חטיבת 'כרמלי', את הכפר טנטורה. עלפי עדויותיהם של יותר מ-20 מרואיינים מפליטי טנטורה וכן של מקצת מחיילי חטיבת אלכסנדרוני עסקו החיילים במשך שעות אחרות במצוד קטלני אחר גברים בוגרים על-מנת להורגם. ראשית בכל מקום בו מצאום, בבתים, בחצרות ואף ברחובות, ולאחר מכן עשו זאת בצורה מרוכזת, בבית הקברות של הכפר. בקטל ההמוני שאירע בכפר נהרגו לא פחות מ-150 ואף 200 גברים".

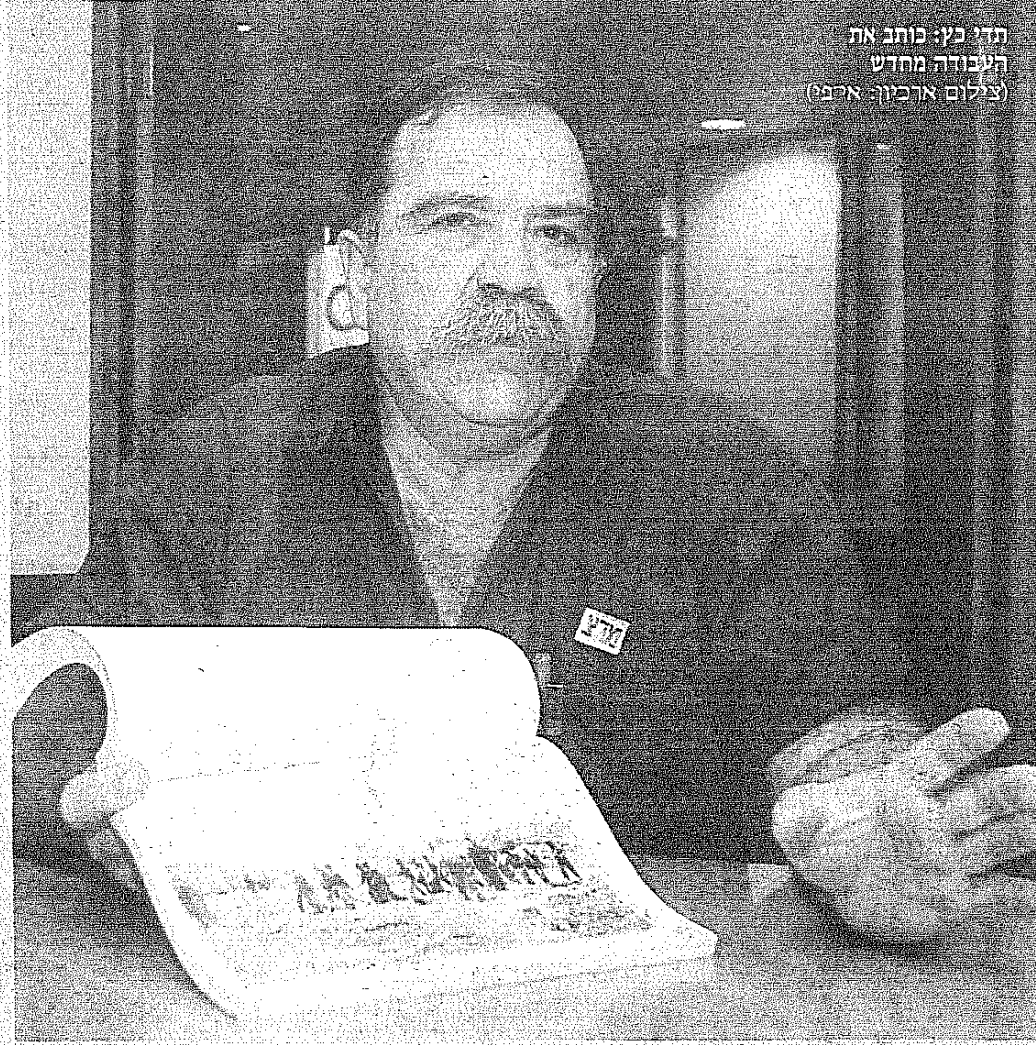
אנשי עמותת אלכסנדרוני ועמו על טענותיו של כץ והגישו תביעה בגין הוצאת לשון הרע על סכום של 1.1 מיליון שקל.

במהלך המשפט נברקו חלק מההקלטות - והתגלו סתירות בין העדויות המושמעות לבין תיעודן בעבודה. בשלב הזה החלה השתלטות אירועים מזוהה: בהמלצת אחר מפרקליטיו, עו"ד אמציה אטלס, הגיע כץ בדצמבר 2000 לפשרה עם התובעים, שבמסגרתה התחייב לפרסם בעיתונות מודעת התנצלות גדולה שבה יחזור בו מטענותיו ברבר הטבח.

יום לאחר החתימה על ההסכם כבר חזר בו כץ. הוא טען כי ההסכם נע"ה בלחץ עורך-דינו, וכי הוא עצמו לא הפעיל שיקול-דעת מספיק: "הראש שלי לא היה במקום". הוא אף הגיש לבית-המשפט העליון בקשה לערער על הסכם הפשרה, אך בקשתו נדחתה. הסכם הפשרה נשאר בתוקף.

לאור ההתפתחויות המשפטיות התכנסו מוסדות האוניברסיטה והחליטו לא להכיר בעבודה. כץ נדרש לבצע תיקונים בעבודה ולהגיש אותה מחדש. רק אז תוערך מחדש - ויוכרע גורלו האקדמי של כץ.

עזרא דלומי



תדי כץ: כותב את העבודה מחדש (צילום ארכיון: ארפם)

אש"ף מיימין החוקר

13/12/02 אגיון/וי

וואונון. וואר"ף רינת

אשרו את המינוח שמשען: יצהר לרצה

1/9/02 אג'נ'ו - אצ'א - אצ'א

לאחר שפירסם מחקר על טבח במלחמת השחרור, נדרש החוקר תרי כץ לממן את תביעת הדיבה שהגישו נגדו הלוחמים • מי ששמה לסייע היה איש אש"ף פייסל חוסייני: הוא העניק אלפי דולרים להגנה המשפטית על המחקר, שהיווה הישג תעמולתי לפלשתינים • אבל כץ לא מתחרט על בקשת הכסף מהפלשתינים: „אף מוסד אחר לא עזר לי, וזה חשוב לאמת ההיסטורית“

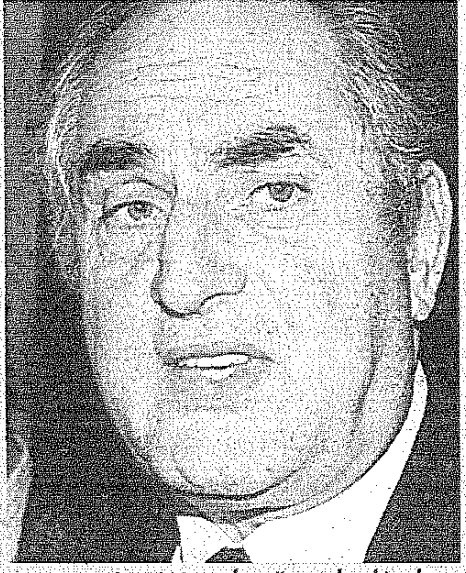
עזרא דלומי

כספים של אש"ף סייע לממן חוקר שטען כי צה"ל ביצע טבח בתושבי הכפר הערבי טנטורה במלחמת השחרור.

הפלשתינים, שראו הישג תעמולתי כביר בטענה כי לוחמי חטיבת „אלכסנדרוני“ ביצעו טבח בכ"מ 200 מערביי טנטורה, שמחו להשתתף בהוצאות המשפטיות למימון התביעות שהוגשו נגד המחקר. פייסל חוסייני, שהיה מוזיקאי תיק ירושלים באש"ף, שילם לחוקר תרי כץ אלפי דולרים למימון תביעת הדיבה שהגישו נגדו אנשי חטיבת „אלכסנדרוני“ (על התנגלות הפרשה - ראו במסגרת). כשבוע שעבר אישר כץ כי בקיץ 2000, במהלך המשיב, פט, ביקש - וקיבל - מחוסייני 8,000 דולר במזומן. חודש אחר-כך ביקש כץ עוד 10,000 דולר, באמצעות עו"ד ג'ואר בולוס, עורך-דינו של האוריינט האוס. אבל לטענתו, סכום זה מעולם לא הגיע לידינו.

כץ (59) חבר קיבוץ מגל, הכיר את חוסייני במסגרת פעילותו באירועי השלום. לכן, סיפר כץ, זה נראה טבעי לפנות אליו כיריד כדי לגייס כספים למשפטו. כץ סיפר כי הרעיון לבקש את עזרת הרשות הפלשתינית עלה בשיחה עם חברו, פעיל שלום שגורצה לפני כחצי שנה בפגיוע במסערת „מצא" בחיפה.

הרעיון עלה לאחר שמיצה את כל האפשרויות האחרות לגיוס הכספים למשפטו: הוא גייס תרומות מחברים אישיים, מחברים למפלגה ומגושי-שלום וקיבל את הכנסות הערב שאורגן לכבודו בתיאטרון „צוותא“. את קיבוצו מגל החליט כץ שלא לערב - והסי



פייסל חוסייני (משמאל), עו"ד בולוס (למעלה) ועו"ד גלדמן: 8,000 ד' במזומן ביד

ויוצאת חוצץ נגדו. הוא אישר את הבקשה. לא היה לי אף מוסד אחר לבקש ממנו עזרה. את הכסף קיבלתי ביד, כמדומן. אני חושב שזה היה 8,000 דולר במזומן“.

מאז מת חוסייני. הכסף סייע למימון שכר טירחת עו"ד רך הדין שייצג את כץ בכל משפטיו, עו"ד אביגדור פלדמן. זאת למרות שפלדמן עצמו אמר השבוע כי „ברור שבי עניין כזה לא הייתי הולך לבקש כסף מהאוריינט האוס“.

כץ עצמו אינו רואה כל פסול בתמיכתם של הפלשתינים: „בקשת הסיוע היא לגיטימית ונועדה לאפשר להור ציא לאוד את האמת ההיסטורית על מלחמת השחרור“. מחודשים האחרונים הוא עושה ימים כלילות נכתבת העי בורה מחדש. עם זאת, הוא חושש שחשיפת העובדה שקיבל כספים מהרשות הפלשתינית, תהווה עילה למוסדות האור ניברסיטה לדחות את גידסתו המתקנת לה הקריש ימים ולילות רבים.

פטרונו של כץ, ר"ר אילון פפה מאוניברסיטת חיפה, מצדיק את הפנייה לקבלת כספים מחוסייני. „ברשות הפלשתינית יש עניין בעבודה של כץ, הם רצו לתרגם אותה לכמה שפות, ההתקשרות עימם היתה לאחר הגשת המחקר שלא נעשה מטעמים. אבל איך מחקר כעולם שאיננו משרת מישור“.

על דעתו חולק פרופ' יואב גלבר, ראש בית הספר להיסטוריה באוניברסיטת חיפה, שהיה בין המתנגדים החריפים לעביר דתו של כץ. לרבריו, „אני אומנם בספק אם יש משמעות אקדמית לעובדה שהוא קיבל כסף פלשתיני, זו בעיה ציבורית של מדינת ישראל. אבל הסיפור של הכסף מכניס מימד חדש לפרשה. זה לא עסק תמים. הם לא נותנים לו כסף סתם. זה חלק מהמערכה המתנהלת נגד מדינת ישראל במסגרת האינתיפאדה“.

תפק בקבלת הוצאות תהבורה וחופש מעבודה ככל שירד לצורך משפטו. במזכירות הקיבוץ הוחלט שאם כץ יפנה בבקשת עזרה כספית, יהיה הקיבוץ נכח לסייע. כץ לא פנה. כץ סיפר כי „הגעתי אל פייסל חוסייני עם אותו חבר שנהרג, הצגנו לו את הנושא וביקשנו עזרה. חשבנו שיהיה לו בזה עניין. הסברתי לפייסל שיש תביעה, שהאוניברסיטה נבהלה מהמחקר